

NEWSLETTER AK HJF -2/2015

Obsah:

Resumé článků v českém i anglickém jazyce	2
Tomáš Kamenický: Novelizace exekučního řádu	3 - 4
Petra Nováková: K povinnosti podnikatelů hradit autorské odměny kolektivním správcům autorských práv (OSA, INTEGRAM, OAZA)	5 - 7
Ondřej Moravec: Krácení dotací opět jinak	7 - 9

PRAHA
Sokolovská 49
186 00 Praha 8

+420 225 000 400
+420 225 000 444
recepcepha@hjf.cz

HRADEC KRÁLOVÉ
Resslova 1253/17a
500 02 Hradec Králové

+420 495 534 081
+420 493 814 911
recepcehk@hjf.cz

Resumé :

Vážení klienti,

první článek se věnuje novelizaci exekučního řádu, který byl schválen jako sněmovní tisk č. 337 poslanceckou sněmovnou, jenž mění občanský soudní řád, exekuční řád a katastrální zákon. Pojednává o postihu společného jmění manželů, kdy účelem novelizace je snaha zákonodárce uvést do souladu hmotněprávní a procesněprávní úpravu. Upozorňuje také na novou úpravu exekutorského zástavního práva a o určení pořadí exekutorského zástavního práva.

Další článek se věnuje povinnosti podnikatelů hradit autorské odměny kolektivním správcům autorských práv (OSA, INTERGRAM nebo OAZA). Pojednává o tom, zda mají kolektivní správci autorských práv právo vybírat autorské odměny skutečně plošně od všech podnikatelů, kteří mají na své provozovně umístěné rádio či televizi, a zda jsou všichni podnikatelé bez rozdílu povinni hradit autorské odměny, či nikoliv. Poukazuje na významnou judikaturu Ústavního soudu, a to na náleží Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 3076/13 ze dne 15.4.2014 a náleží Ústavního soudu sp.zn. II. 2186/14 ze dne 13.1.2015, která do dané problematiky přináší určitý návod na řešení této problematiky.

Poslední článek je věnován krácení dotací, kdy dne 20.2.2015 nabyla účinnosti novela rozpočtových pravidel č. 25/2015 Sb., která opětovně změnila problematiku úpravu krácení dotací poskytovatelem dotace. Novelou byl zaveden nový opravný prostředek příjemce dotace, kterým jsou námitky proti opatření, kterým byla krácena dotace. Dále poukazuje na doplnění ustanovení § 14f, dle kterého poskytovatel dotace je oprávněn příjemce dotace vyzvat k vrácení dotace nebo její části.

Dear Clients,

First article deals with the amendment of Act No. 120/2001 Coll., Execution Code, which was approved by the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic as the Parliamentary Press No. 337 and which changes the Civil Procedure Code, the Execution Code as well as the Cadastral Act. The article focuses inter alia on the recourse of the community property of spouses where the aim is to reconcile the substantive and procedural regulation. The article also points out to the new regulation of the executor's lien and the order of the executor's lien.

Next article deals with the obligation of the entrepreneurs to pay royalties to the collective administrators of the copyrights (such as OSA, INTERGRAM or OAZA), mainly whether or not the collective administrators of the copyrights have the right to collect royalties generally from all the entrepreneurs which have the radio/TV in their business premises and whether or not all of such entrepreneurs are obliged to pay the royalties in the same amount. The article also points out to the important case law including the two decisions of the Constitutional Court of the Czech Republic from 15 April 2015, no. II. ÚS 3076/13, and from 13 January 2015, no. II. ÚS 2186/14, that shall be used as guidance in "royalties" cases.

The last article deals with the cuts in subsidies reflecting the fact that with effect as of 20 February 2015 the Budget Rules of 2015 (Act No. 25/2015 Coll.) have been amended. A new appeal measure of the recipient whose subsidy was cut - complaints against the decision to cut the respective subsidy - was introduced. The article further points out to the new provision of Art. 14 (f) according to which the subsidy provider is entitled to call the recipient of the subsidy for repayment (or partial repayment).

NOVELIZACE EXEKUČNÍHO ŘÁDU

Jako sněmovní tisk č. 337 byl Poslaneckou sněmovnou schválen poslanecký návrh, kterým se mění občanský soudní řád, exekuční řád a katastrální zákon. Návrh je aktuálně projednáván v Senátu. Zamýšlené změny se týkají zejména předpokladů postihu společného jmění manželů; zcela novou úpravu dozná exekutorské zástavní právo. Tento článek informuje čtenáře s těmito změnami.

Postih společného jmění manželů

Účelem novelizace předpokladů postihu společného jmění manželů je snaha zákonodárce uvést do souladu hmotněprávní a procesněprávní úpravu.

Jak známo, v hmotném právu zákonodárce liberalizoval právní úpravu společného jmění manželů. Kvůli tomu za účelem ochrany práv třetích osob vytvořil poměrně složitý systém jejich ochrany.

Z procesního hlediska však zpravidla nebude možné před vydáním usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nebo vydáním exekučního příkazu posoudit, zda se smluvní či soudní modifikace zákonného rozsahu společného jmění svým obsahem nebo účelem dotýká nebo nedotýká práva věřitele (§ 719 odst. 2 a § 727 odst. 2 o. z.); zda věřitel vyjádřil nebo nevyjádřil souhlas se smlouvou (nemusí to být vždy patrné ze smlouvy samotné) či soudním rozhodnutím; rovněž z exekučního titulu nebo z jiných dostupných zdrojů nemusí být zjevné, zda dluh vznikl z protiprávního činu jen jednoho manžela, zda vznikl před vznikem manželství, zda druhý manžel projevil bez zbytečného odkladu poté, co se o existenci dluhu dozvěděl svůj nesouhlas se vznikem dluhu vůči věřiteli a konečně, kolik by činil podíl dlužníka, kdyby bylo společné jmění zrušeno a vypořádáno (§ 732 o. z.).

Vzhledem k těmto potížím v procesním právu zákonodárce vsadil na jednoduchý heuristický postup spočívající v tom, že podle nového znění § 262a o. s. ř. a § 42 ex. ř. soud před vydáním usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí či soudní exekutor před vydáním exekučního příkazu obligatorně provede lustraci v Seznamu listin o manželském majetkovém právu podle § 351 not. ř., zda v něm nejsou evidovány smluvní dispozice či soudní rozhodnutí modifikující jeho zákonný rozsah. Bude-li

lustrace pozitivní, bude muset soud zkoumat, zda se exekuce vede k vymožení závazku vzniklého před nebo po zápisu listiny do seznamu nebo jde-li o vydobytí dluhu ze závazku vzniklého před zápisem listiny modifikující společné jmění manželů do seznamu, zda s ní věřitel vyslovil souhlas.

Za tímto účelem byla stanovena vyvratitelná domněnka, podle níž nelze-li z exekučního titulu zjistit, zda závazek vznikl před nebo po zápisu listiny do seznamu, má se za to, že vznikl před tímto zápisem.

Jedná-li se o závazek vzniklý po zápisu listiny modifikující zákonný rozsah společného jmění do seznamu nebo jedná-li se o závazek, se kterým věřitel vyslovil souhlas, má soud či exekutor z obsahu listiny vycházet. Odhlédneme-li od toho, že zjistí-li soud či exekutor existenci takové listiny, bude z její obsahu vycházet vždy, legislativně neobratným výrazem "vycházet" se tu má patrně na mysli, že soud výkon rozhodnutí postihem společného jmění manželů nepřipustí a návrh zamítne.

Ve třetím odstavci navrhovaného znění § 262a o. s. ř., resp. § 42a odst. 3 ex. ř. je v ostatních případech (tj. tehdy, když soud z obsahu listiny "nevychází") majetek, jež by byl součástí společného jmění, nedošlo-li by k jeho modifikaci zákonného rozsahu společného jmění, postizitelné bez dalšího.

Na rozdíl od předchozí úpravy, jež příkazovala ke smluvním dispozicím se společným jměním manželů nepřihlížet a tím se dostávala do rozporu s hmotným právem, navrhovaná úprava stanovuje pouze předpoklady pro vydání usnesení o nařízení exekuce, resp. exekučního příkazu. Je-li provedený postih v rozporu s hmotným právem, je procesní odpovědností manžela povinného, aby ve svém návrhu na částečné zastavení exekuce prokázal tento rozpor.

Za tímto účelem se do zákona vkládá nový § 262b o. s. ř., jež výslovně upravuje procesní legitimaci manžela povinného k podání návrhu na částečné zastavení výkonu rozhodnutí, je-li výkonem postižen majetek ve společném jmění nebo jenž by tvořil společné jmění ve větším rozsahu, než to připouští hmotné právo. Analogicky k tomu je novelizován § 55 ex. ř., podle kterého je exekutor oprávněn i bez souhlasu oprávněného návrhu vyhovět, jinak jej musí postoupit exekučnímu soudu. K rozhodnutí má lhůtu 15 dnů. Pro návrh manžela povinného je tedy stanoven, co do lhůt k vyřízení návrhu, přísnější režim. Je zřejmé, že pro manžely povinných, jejichž

majetek byl v exekuci postižen, musí být provedením postihu vzniklá situace nepřijemná, rovněž to však platí pro samotné povinné. Pro rozdílné zacházení s návrhem na zastavení exekuce v závislosti na tom, zda ho podal povinný nebo zda ho podal manžel povinného, nenacházím dostatek důvodů.

Novela výslovně neřeší, zda se lhůta k podání návrhu podle § 55 odst. 1 ex. ř. vztahuje i na manžela povinného nebo jak postupovat, podají-li manželé společný návrh. Rovněž se nijak výslovně neupravuje procesní legitimace manžela povinného k podání návrhu na odklad exekuce. Zde bude potřeba vycházet z dosavadní praxe, která procesní legitimaci manžela povinného k podání návrhu na odklad či zastavení exekuce v rozsahu, v níž byl jejím účastníkem podle dosavadního znění § 255 odst. 2 a 3 o. s. ř., resp. 36 odst. 2 ex. ř., nijak nezpochybovala, a podání vylučovací žaloby podle § 267 odst. 2 o. s. ř., jež novela vypouští, považovala za toliko přípustnou procesní alternativu k návrhu manžela povinného na částečné zastavení exekuce.

Nově je výlučný majetek manžela povinného postižitelný pouze co do jeho pohledávek u peněžních ústavů, a to v rozsahu jedné poloviny výše pohledávky vůči peněžnímu ústavu, pokud tato pohledávka přesahuje dvojnásobek životního minima. Novela tedy zapovídá provedení exekuce srážkami z manželovy mzdy či příkázáním jiných pohledávek či jiných majetkových práv manžela povinného.

Exekutorské zástavní právo

Dosavadní úprava exekutorského zástavního práva v § 69a ex. ř. se ruší. Exekutorské zástavní právo bude zcela nově upraveno v § 73a ex. ř. Tímto se zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech vyděluje ze způsobů provedení exekuce, o nichž rozhoduje exekutor a stává se samostatným řízením zahájeným k návrhu oprávněného, ve kterém musí mj. označit nemovitost, k níž navrhuje zástavní právo zřídit.

Exekuce zřízením exekutorského zástavního práva se vyznačuje několika specifikami: 1) exekuční řízení zřízením exekutorského zástavního práva se nespojuje s jinými standardními exekucemi ani ze zákona (§ 37 odst. 3 x. ř.), ani na návrh (§ 37 odst. 4 a 5 ex. ř.); 2) povinnému se nedoručuje výzva k dobrovolnému splnění vymáhané povinnosti (§ 46 odst. 6 ex. ř.), a tedy v logické návaznosti na to se v exekuci zřízením exekutorského zástavního práva nevyznačuje doložka provedení exekuce; 3) po

doručení exekučního příkazu ke zřízení exekutorského zástavního práva nenastávají účinky generálního ani speciálního inhibitoria, a tedy povinný je oprávněn nemovitosti zcizit nebo zatížit;

Nově pořadí exekutorského zástavního práva se řídí dnem, kdy exekutorovi došel návrh na jeho zřízení. Toto základní pravidlo zná výjimky v případě, kdy k nemovitosti bylo pro téže pohledávky zřízeno zákonné nebo smluvní zástavní právo nebo jde-li o pohledávku z náhrady újmy či vydání bezdůvodného obohacení způsobeného trestným činem, byla-li nemovitá věc zajištěna v trestním řízení a byl-li návrh podán v době, kdy zajištění trvá.

Zásadní změnou je rozhodování o nákladech exekuce, kdy k jejich úhradě nebude zavázán povinný, ale oprávněný, a to na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce, který exekutor adresuje oprávněnému. Exekutor exekuční příkaz nevydává až do doby, než oprávněný náklady exekuce uhradí.

Legislativní využití institutu příkazu k úhradě nákladů exekuce je poněkud kuriózní vzhledem k tomu, že slouží nikoliv pouze ke specifikaci výše a jednotlivých složek nákladů exekuce, ale rovněž je po nabytí právní exekučním titulem k jejich vymožení v té exekuci, ve které byl vydán, z čehož vyplývá, že příkaz k jejich úhradě může být ve standardní exekuci uložen pouze tomu, na jehož majetek je exekuce vedena. Zde bude potřeba považovat tento příkaz k úhradě spíše za formu soudního (exekutorského) poplatku za zahájení řízení o zřízení exekutorského zástavního práva. Rovněž bizarní je úprava, podle níž exekuce je provedena právní mocí exekučního příkazu, přičemž soudní exekutor tento příkaz katastrálnímu úřadu nedoručuje. Katastrální řízení o vkladu exekutorského zástavního práva bude zahájeno až k návrhu oprávněného na podkladě pravomocného exekučního příkazu. Zcela neřešena tak zůstává situace, bude-li mít exekuční příkaz vady, pro níž katastrální úřad návrhu na vklad nevyhoví.

Uvedená úprava ve mne vzbuzuje určité obavy a je dost dobře možné, že vzhledem ke konkurenci soudcovského a exekutorského zástavního práva, se mnozí oprávnění začnou obracet k pohodlnější a nedojde-li ke změně exekuční tarify, též levnější variantě.

Mgr. Tomáš Kamenický, advokátní koncipient
kamenicky@hjf.cz

K POVINNOSTI PODNIKATELŮ HRADIT AUTORSKÉ ODMĚNY KOLEKTIVNÍM SPRÁVCŮM AUTORSKÝCH PRÁV (OSA, INTEGRAM, OAZA)

Mnoho podnikatelů již má osobní zkušenost s institucemi OSA, INTERGRAM nebo OAZA. Téměř každý podnikatel, který zřídil za účelem svého podnikání provozovnu (např. prodejnu, restauraci, salón apod.) již někdy v minulosti obdržel od kolektivního správce autorských práv výzvu k uzavření licenční smlouvy anebo rovnou výzvu k vydání bezdůvodného obohacení, a to jen proto, že měl na své provozovně umístěné rádio nebo televizi. Je také častou praxí, že jakmile podnikatel uhradí autorské odměny¹ jednomu kolektivnímu správci, okamžitě nato přijde výzva či kontrola dalšího kolektivního správce. Podnikatelé jsou následně bezradní, nevědí, zda jsou povinni autorské odměny hradit, nechápou, proč by je měli platit, ale protože se chtějí vyhnout problémům a komplikacím, tak vyměřené platby raději uhradí.

Mají však kolektivní správci autorských práv právo vybírat autorské odměny skutečně plošně od všech podnikatelů, kteří mají na své provozovně umístěné rádio či televizi? Jsou všichni podnikatelé bez rozdílu povinni hradit autorské odměny jen proto, že zaměstnanci poslouchají při práci písničky z rádia? Až donedávna vyhrávali všechny spory před soudy kolektivní správci a zdálo se, že proti těmto institucím nemá smysl bojovat. V nedávné době se však k věci vyjádřil hned dvakrát Ústavní soud ČR a věc již není tak jednoznačná. Tento článek si klade za cíl vyložit aktuální postoj Ústavního soudu ČR k věci.

Nález Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 3076/13 ze dne 15.4.2014

V první věci řešené Ústavním soudem se jednalo o spor podnikatele - specializovaného prodejce jízdních kol s kolektivním správcem OAZA.² Ústavní soud ve svém nálezu sp.zn. II. ÚS 3076/13 ze dne 15.4.2014 vysvětlil problematiku na případě řešeném Evropským soudním dvorem: „zubní lékař, který šíří jakožto hudební kulisu zvukové záznamy za přítomnosti

svých pacientů, nemůže ani důvodně očekávat, že pouze díky tomuto šíření dojde k nárůstu počtu pacientů jeho kabinetu, ani zvýšit ceny péče, kterou poskytuje. Toto šíření tudíž nemůže mít samo o sobě dopad na příjmy tohoto zubního lékaře. Pacienti zubního lékaře totiž navštěvují kabinet zubního lékaře pouze s tím cílem, aby se jim dostalo péče, přičemž šíření zvukových záznamů k poskytování zubní péče inherentně nepatří. Jejich přístup k některým zvukovým záznamům je pouze nahodilý a nezávislý na jejich přání, závisí na okamžiku jejich příchodu do kabinetu a délce jejich čekání, jakož i na povaze ošetření, které jim je poskytnuto. Za těchto podmínek nelze předpokládat, že by obvyklí pacienti zubního lékaře byli k dotčenému šíření vnímaví [...] Ačkoliv v nyní posuzované věci nejde o ordinaci lékaře, bezpochyby i tyto závěry mají k projednávanému případu relaci, když prodejna stěžovatelky je specializovaným obchodem, a i proto bylo nutno zkoumat, zda šíření zvukových záznamů k prodeji jízdních kol a náhradních dílů k nim v případě stěžovatelky "inherentně patří", *expressis verbis*, zda veřejnost byla tím či oním způsobem vnímavá vůči provozování rádia prodavačkou zaměstnanou v dané prodejně stěžovatelky, tj. zda vysílání rozhlasového přijímače v prodejně stěžovatelky sloužilo (mohlo objektivně sloužit) jako zvuková kulisa k navození "lepší nákupní atmosféry", resp. k "nárůstu počtu jejich zákazníků".

Kolektivní správci autorských práv mají povinnost postupovat při správě autorských práv v souladu se zákonem. Podle autorského zákona č. 121/2000 Sb. je povinen hradit autorské odměny (a tedy i uzavřít licenční smlouvu) pouze ten provozovatel, který zpřístupňuje autorská díla, umělecké výkony a zvukové či zvukově obrazové záznamy **veřejnosti**, a tedy kolektivní správci mají povinnost vždy v každém jednotlivém případě zkoumat, zda provozovatel splňuje podmínky dle autorského zákona a zpřístupňuje autorská díla veřejnosti. Ústavní soud v citovaném judikátu dále vyložil pojem veřejnost následovně: „... "veřejnost" musí být podle Soudního dvora tvořena blíže neurčeným počtem potenciálních posluchačů a zejména pak dosti vysokým počtem osob [...] i autoři uznávané české komentářové literatury dospěli k závěru, že o sdělování veřejnosti nepůjde v případě, kdy dochází k provozování díla pouze samotnými zaměstnanci v zaměstnání pro sebe, popř. pro úzký okruh svých spoluzaměstnanců, neboť v tomto případě se tak zpravidla neděje za účelem hospodářského či obchodního prospěchu a souvislost s hospodářskou činností zaměstnavatele je zde pouze časová a místní.“

¹ Příp. částku na bezdůvodné obohacení, kterého se měl podnikatel dopustit tím, že autorské odměny neuhradil.

² OAZA je zkratka pro kolektivního správce - Ochranná asociace zvukařů – autorů, o.s.

Z uvedeného judikátu jednoznačně vyplývá, že je třeba v každém konkrétním případě zkoumat, zda zákazníci navštěvují prodejnu, provozovnu či jiné

zařízení za účelem poslechu hudby, zda jsou k produkci hudby vnímaví a zda pouštění hudby má přímou spojitost s prodejními výsledky podnikatele. Věc tedy nelze zobecnit tak, že kolektivní správci budou vybírat autorské odměny plošně od všech podnikajících osob, které provozují svou podnikatelskou činnost v provozovně, ve které je umístěn radiový nebo televizní přijímač. Ústavní soud dále v citovaném nálezu striktně odmítl, že by při výkladu pojmu „veřejnost“ bylo nerozhodné, kolik osob každodenně provozovnu navštíví.

Nález Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 2186/14 ze dne 13.1.2015

Druhý případ řešený Ústavním soudem pod sp.zn. II. ÚS 2186/14 se týkal sporu provozovatele restaurace s kolektivním správcem INTERGRAM.³ Ústavní soud se v této věci zabýval povinností provozovatelů restaurací hradit autorské odměny a konstatoval, že „umístěním televizního přístroje v restauračním zařízení může jeho provozovatel sledovat eventuální cíl spočívající v navýšení zisku („nalákání hostů“), neboť je obecně známo, že určitý segment návštěvníků pohostinství může vyhledávat právě zařízení, v nichž dochází k přenosu rozličných hudebních, zpravodajských či sportovních kanálů. [...] provozovatelé restauračních zařízení, v nichž dochází k produkci televizního přenosu, jsou v zásadě povinni uzavřít licenční smlouvy tak, aby nezasahovali do majetkových práv autorů, neboť užívají jejich díla a sdělují je veřejnosti. Zároveň je však třeba zdůraznit, že musí být prokázáno, že toto zařízení umožňující televizní přenos je provozuschopné, respektive že skutečně jeho prostřednictvím vůbec může docházet k zásahům do autorských práv.

Dle Ústavního soudu má umístění televizorů či jiných médií do restauračních zařízení zpravidla ekonomický důvod, jelikož je způsobil zvýšit zájem potenciálních klientů právě o tento podnik v rámci možností dané lokality, cenové úrovně a typu zařízení, a představuje tak jednu z možností pro lepší prosazení se na volném trhu. Pokud kolektivní správce tvrdí, že ze strany podnikatele dochází k zásahům do autorských práv, a tudíž je podnikatel

povinen uzavřít licenční smlouvu a hradit autorské odměny, resp. že je povinen vydat bezdůvodné obohacení, potom musí jednoznačně prokázat, že televizní přístroj či jiné zařízení je provozuschopné a umožňuje zachycení vysílacího signálu. Toto kolektivní správce (resp. osoba pověřená provést kontrolu na místě) jistě prokáže, pokud při prováděné kontrole zjistí, že např. televizor je zapnutý. Kolektivní správce však nemůže ze samotné faktické existence a pouhého umístění televizoru v restauračním zařízení dovozovat, že skutečně dochází k zásahům do autorských práv. Pokud totiž dotčený televizor fakticky k veřejnému přenosu děl ani nemůže sloužit, nemůže být jeho prostřednictvím ani zasaženo do chráněných autorských práv, a nebylo by tak důvodné požadovat po provozovateli, v jehož restauračním zařízení je umístěn, uzavření licenční smlouvy na užití autorských předmětů ochrany.

Je tedy nezbytné, aby kolektivní správce, respektive jím pověřená osoba, v průběhu prováděné kontroly bez důvodných pochybností nejprve zjistil, zda prostřednictvím inkriminovaného zařízení (televizoru, rozhlasu apod.) vůbec může docházet k přenosu chráněných děl ke konečnému uživateli jakožto veřejnosti, jíž jsou předměty ochrany „sdělovány“. Postačí přitom, pokud k tomuto přenosu může docházet, neboť takto již v případě restauračních zařízení vyvstává vysoká pravděpodobnost, že v určitých chvílích k přenosu skutečně dochází (podobně jako např. v hotelových pokojích, kde v zásadě nelze ověřit, zda-li si hoteloví hosté skutečně televizor umístěný v pokoji zapnou). Zde totiž míra pravděpodobnosti zásahu do autorských práv dosahuje natolik vysoké úrovně, že ji je možno v zásadě presumovat. Bylo by „neakceptovatelným požadavkem na kolektivní správce, aby prokazatelně doložili, že skutečně docházelo k produkci chráněných děl po celou dobu, po kterou vymáhají dlužné licenční poplatky. Zde totiž vyvstává zřetelný veřejný zájem na ochraně autorských předmětů ochrany, v rámci něhož lze akceptovat určitou míru presumpce spočívající ve faktu, že funkční a provozuschopné zařízení je schopné zpřístupnit užití chráněných děl, a proto jeho provozovatel musí mít (za splnění dalších podmínek) uzavřenou platnou licenční smlouvu pro veřejnou produkci těchto

³ INTERGRAM je zkratka pro kolektivního správce - Nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově - obrazových záznamů, o.s.

předmětů ochrany, ve smyslu jejich „sdělování veřejnosti“.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že kolektivní správci nemohou bez dalšího dovozovat „sdělování děl“ z pouhého faktu umístění televizního přístroje v restauraci a jsou povinni vždy prokázat, zda je televizní či radiový přístroj vůbec schopen efektivního přenosu (jinak by totiž mohlo docházet k absurdním situacím, kdy by licenční smlouvy podléhaly i nefunkční televizory plnící pouze dekorativní funkci).

Pokud kolektivní správce zjistí umístění zařízení prokazatelně umožňujícího zásah do autorských práv, musí v dalším kroku prokázat, zda skutečně prostřednictvím tohoto zařízení dochází k zásahu do autorských práv subjektů, které je oprávněn zastupovat právě on. Kolektivní správce je totiž oprávněn zastupovat autorská práva pouze těch umělců, nad nimiž vykonává kolektivní správu.

Kolektivní správci hrají důležitou roli při zpřístupňování děl veřejnosti. Na druhou stranu musí postupovat při své činnosti v souladu se zákonem a s přihlédnutím ke každému jednotlivému případu. Podstatné je, zda zákazníci navštěvují prodejnu či provozovnu podnikatele za účelem poslechu hudby, zda jsou k produkci hudby vnímaví a zda pouštění hudby má přímou spojitost s prodejními výsledky podnikatele. Provozovatelé restaurací a podobných zařízení, v nichž dochází k produkci televizního či hudebního přenosu, jsou v zásadě povinni licenční smlouvy uzavírat. Naopak specializované prodejny dle mého názoru povinnosti uzavírat licenční smlouvy nepodléhají, protože zákazníci tyto prodejny nevyhledávají za účelem poslechu hudby či sledování televize, ale za účelem nákupu specializovaného zboží, a tudíž hudební nebo jiná produkce není ve spojitosti s dosahováním hospodářského výsledku podnikatele.

Mgr. Petra Nováková, advokátní koncipientka
novakova@hjf.cz

KRÁCENÍ DOTACÍ OPĚT JINAK

Dne 20.2.2015 nabyla účinnosti novela rozpočtových pravidel č. 25/2015 Sb., která opětovně změnila problematickou úpravu krácení dotací poskytovatelem dotace. Účelem tohoto příspěvku je upozornit na změny plynoucí z této novely, když některé z nich nemusejí být na první pohled patrné. Na úvod pouze připomeňme, že původní úprava ust. § 14e rozpočtových pravidel umožňovala poskytovateli dotace nevyplatit část dotace, pokud se domníval, že došlo k porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie.⁴ Ustanovení § 14e odst. 4 explicitně vylučovalo soudním přezkum tohoto opatření, což Nejvyšší správní soud vyprovokovalo k podání návrhu na zrušení části tohoto ustanovení Ústavním soudem.⁵ Novelou č. 25/2015 Sb. bylo toto ustanovení zásadně změněno a současně bylo nově zavedeno oprávnění poskytovatele dotace vyzvat příjemce k vrácení neoprávněně vyplacených částek. Provedeným změnám se musí přizpůsobit i reakce příjemce dotace na akty poskytovatele dotace.

Oznámení o krácení dotace

Novelou rozpočtových pravidel č. 25/2015 byl zaveden nový opravný prostředek příjemce dotace, kterým jsou **námítky proti opatření, kterým byla krácena dotace**. Námítky může příjemce dotace podat **ve lhůtě 15 dnů**. Dle ust. § 14e odst. 3 rozpočtových pravidel se v rozhodnutí o námitkách **rozhodne o tom, zda opatření poskytovatele bylo oprávněné, částečně oprávněné nebo zda oprávněné nebylo**. O námitkách rozhoduje ten, kdo stojí v čele poskytovatele. Proti rozhodnutí o námitkách se nelze odvolat.

⁴ Podrobněji Moravec, O.: Krácení dotace v judikatuře Nejvyššího správního soudu – polojasno? Dostupné na <http://www.epravo.cz/top/clanky/kraceni-dotace-v-judikature-nejvyssiho-spravniho-soudu-polojasno-95155.html>

⁵ Usnesení Nejvyššího správního soudu 2 As 12/2014-45 ze dne 30.5.2014

Zrušena byla výlučka ze soudního přezkumu, takže proti rozhodnutí o námitkách je přípustná správní žaloba, přičemž se bude jednat o žalobu proti rozhodnutí dle § 65 s.ř.s. Dikce novelizovaného ustanovení § 14e rozpočtových pravidel může vést závěru, že krácení dotace dle tohoto ustanovení pozbylo předběžný a dočasný charakter,⁶ tj. nemusí již následovat rozhodnutí finančního úřadu v řízení o porušení rozpočtové kázně. Pro příjemce dotace by to znamenalo, že musí být zvláště obezřetný, aby nezmeškal lhůtu k podání případné správní žaloby – jedná se o rozhodnutí ve věci samé a po uplynutí lhůty k podání žaloby již příjemce v takovém případě bude mít jen velice omezené možnosti domoci se vyplacení zadržené části dotace, domnívá-li se, že krácení bylo provedeno neprávem.

Výzva k vrácení dotace

Novelou č. 25/2015 Sb. bylo dále do rozpočtových pravidel doplněno ustanovení § 14f, dle kterého poskytovatel dotace je oprávněn příjemce dotace vyzvat k vrácení dotace nebo její části, *pokud se na základě kontrolního zjištění domnívá, že příjemce dotace v přímé souvislosti s ní:*

- a) *porušil povinnost stanovenou právním předpisem, s výjimkou povinnosti podle § 14 odst. 4 písm. k),*
- b) *nedodržel účel dotace, nebo*
- c) *porušil jinou podmínku, za které byla dotace poskytnuta a u které nelze vyzvat k provedení opatření k nápravě podle odst. 1.*

Částka, kterou příjemce dotace na výzvu poskytovatele vrátí, se započítává do plnění povinnosti provést odvod za porušení rozpočtové kázně. Poskytovatel dotace vyrozumí příslušný finanční úřad o vydání výzvy k vrácení dotace o tom, jak na to bylo reagováno. Zákon nestanoví, zda se proti výzvě lze samostatně odvolat.

Byl tak částečně narušen dosavadní stav, kdy jediným orgánem, kterému náležela pravomoc vyvodit finanční důsledky z porušení podmínek čerpání dotace, byl příslušný finanční úřad v řízení

ve věci podezření z porušení rozpočtové kázně dle § 44a rozpočtových pravidel.⁷ Výzva k vrácení již vyplacených finančních prostředků vydaná poskytovatelem dotace pak byla nicotným aktem, který podléhal soudnímu přezkumu v řízení o žalobě proti rozhodnutí dle § 65 s.ř.s., neboť dle Nejvyššího správního soudu se svou podstatou jednalo o vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně, k němuž však poskytovatel dotace vůbec nebyl příslušný.⁸

Naproti tomu soudní přezkoumatelnost výzvy vydané v režimu § 14f novelizovaných rozpočtových pravidel je sporná, neboť je pochybné, zda je příjemce výzvou přímo dotčen na svých veřejných subjektivních právech. Zákon totiž výslovně stanoví pravomoc příjemce k vydání výzvy, jakož i následky z této výzvy plynoucí (a na výzvu proto již nelze nahlížet jako na svou podstatou odvod za porušení rozpočtové kázně). K zásahu do veřejných subjektivních práv pak nedochází samotnou výzvou, ale teprve případným rozhodnutím o uložení povinnosti provést odvod, které může (ovšem nemusí) vydat příslušný finanční úřad. Vrácení finančních prostředků na základě výzvy tak lze pokládat za možnost, jak příjemce dotace může vrátit nesprávně čerpanou dotaci, aniž před tím musí podstoupit daňovou kontrolu. K definitivnímu potvrzení tohoto závěru však bude třeba vyčkat na to, jaký názor zaujmou v této věci správní soudy.

Přechodná ustanovení

Dle přechodných ustanovení novely *právní vztahy vzniklé z rozhodnutí o poskytnutí dotace vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.* Původní úprava se tak uplatní i při po nabytí účinnosti novely, neboť rozhodující je datum vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Poskytovatelé i příjemci dotace si tak musejí v první řadě ujasnit, jaké znění rozpočtových

⁶ Takový charakter přisuzuje opatření dle § 14e rozpočtových pravidel Nejvyšší správní soud v již citovaném usnesení 2 As 12/2014-45.

⁷ Tento závěr vyslovil opakovaně Nejvyšší správní soud, srov. rozsudky 10 As 10/2014 ze dne 17.7.2014, příp. 7 As 201/2014 ze dne 15.1.2015

⁸ Rozsudek NSS 7 As 201/2014, cit. shora.

pravidel je v daném případě použitelné a podle toho zvolit svůj procesní postup.

Novelou rozpočtových pravidel č.25/2015 Sb. tak došlo k určitému zpřehlednění situace, v níž se ocitli příjemci dotace, kterým poskytovatel krátil přiznanou dotaci, případně jej dokonce vyzval k vrácení již vyplacených prostředků. Byl zaveden nový opravný prostředek, jímž jsou námitky proti oznámení o krácení dotace, přičemž rozhodnutí o těchto námitkách je podle našeho názoru soudně přezkoumatelné.

Dále byla vytvořena opora pro vydání výzvy k vrácení finančních prostředků, která však (na rozdíl od oznámení o krácení dotace) patrně nemá charakter konečného vyřešení otázky, zda došlo k porušení podmínek čerpání dotace. Výzva tedy již není nicotným rozhodnutím, ovšem současně je nutno zdůraznit, že nezakládá povinnost příjemce dotace požadovanou částku vyplatit. Pokud příjemce výzvě nevyhoví, vyrozumí poskytovatel o této skutečnosti finanční úřad, který je oprávněn zahájit daňovou kontrolu ve věci podezření z porušení rozpočtové kázně.

Jakkoli tedy byla situace příjemců dotací poněkud zpřehledněna, stále platí, že právní stav je poněkud neusazený a vyžaduje podrobné zkoumání aktuální praxe správních soudů, které jsou příslušné k řešení případných soudních sporů.

JUDr. Ondřej Moravec, Ph.D.

moravec@hjf.cz

právník roku 2013

JUDr. Ondřej Moravec, Ph.D.
2. místo v kategorii Talent roku 2013